

Vastuvõtmise kuupäev : 17/11/2025

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-875/24 – 1

Kohtuasi C-875/24 [Terpesira]ⁱ

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

18. detsember 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Giudice di pace di Gaeta (Itaalia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

9. detsember 2024

Hageja:

BG

Kostjad:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero della Giustizia

Ministero dell'Economia e delle Finanze

[...]

REPUBBLICA ITALIANA (ITAALIA VABARIIK)

**UFFICIO DEL GIUDICE DI PACE DI GAETA (GAETA
RAHUKOHTUNIKU KANTSELEI, ITAALIA)**

[...]

[...]

ⁱ Kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

EELOTSUSETAOTLUS

1. Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Giudice di pace (rahukohtunik) [...] [kohtuniku nimi]

2. Põhikohtuasja pooled ja nende esindajad eelotsusetaotluse esitanud kohtus

- Hageja: BG
- Esindaja: [...]
- 1. kostja: Presidenza del Consiglio dei ministri (ministrite nõukogu esimees, Itaalia)
- 2. kostja: Ministero della Giustizia (justiitsministeerium, Itaalia)
- 3. kostja: Ministero dell'Economia e delle Finanze (majandus- ja rahandusministeerium, Itaalia)
- Kõikide kostjate esindaja: *Avvocato generale dello Stato* [...]

3. Põhikohtuasja ese ja asjakohased asjaolud

- 1 Hageja esitas nõude hüvitada kahju, mis tuleneb sellest, et Itaalia riik ei ole üle võtnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta artiklit 7 ja 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta (mis on lisatud nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalussega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta) klauslit 4.
- 2 Eelkõige palub hageja hüvitada kahju, mis seisneb palgata puhkuse perioodi eest hüvitise maksmata jätmises ja sotsiaalkindlustusmaksete ning kohustusliku tööõnnetus- ja kutsehaiguskindlustuse maksete tasumata jätmises.
- 3 Hagiavalduses palutakse teha kohtumäärus, millega kohus mõistaks kostjaks olevatelt ametiasutustelt välja nõutud summa, kui – nagu käesoleval juhul – esitatud dokumentid tõendavad, et hagi saab rahuldada, kui kostjad ei esita vastuväidet.
- 4 Presidente del Consiglio dei ministril (ministrite nõukogu esimees, Itaalia) koos Ministero della Giustizia (justiitsministeerium, Itaalia) ja Ministro dell'Economia e delle Finanze (rahandus- ja majandusministeerium, Itaalia) on pädevad

edendama Itaalia valitsuses sellise seaduseelnõu heakskiitmist, mis võimaldab Itaalia parlamendil kiita heaks seaduse, millega võetakse üle eespool nimetatud direktiiv ja raamkokulepe.

- 5 Seda seadust ei ole kunagi vastu võetud, sest seadusega nr 234/2021 muudeti seadusandlikku dekreeti nr 116/2017, nähes ette, et aukohtunikud/-prokurörid (*magistrato onorario*), kes sarnaselt hagejaga olid teenistuses 15. augustil 2017, võivad toetada spetsiaalseid „hindamismenetlusi“.
- 6 Toimikust nähtub, et praegu täidab hageja alates 8. aprillist 2015 Procura della Repubblica di Latina (Latina prokuratuur, Itaalia) juures prokuröri ülesandeid õigusemõistjana (aseaprokuröri (*vice procuratore onorario*) kvalifikatsiooniga) (16. septembrist 2011 kuni 8. aprillini 2015 oli ta samade ülesannete ja kvalifikatsiooniga ametis Cagliari riigiprokuratuuris), nagu nähtub Consiglio superiore della magistratura (kõrgem kohtute nõukoda, Itaalia) sisevõrgust võetud isikutoimikust.
- 7 [...] *[Hageja esitatud dokumentide loetelu, mille suhtes eelotsusetaotluse esitanud kohus on juba seisukoha võtnud]*
- 8 Prokuröri ülesannete täitmise eest makstakse hagejale päevaraha 98,00 eurot (bruto) esimese viie töötunni eest ja pärast viiendat tundi lisahüvitist 98,00 eurot.
- 9 2023. aasta jooksul sai hageja hüvitist, mis oli märgitud dokumentidesse nimetusega „arveldus- ja maksmismudelid“, mis tõendavad aukohtuniku/-prokuröri (*magistrato onorario*) ülesannete katkematut täitmist, kogusummas 44 866,40 eurot, nagu nähtub 2024. aasta ühtsest maksutõendist, tuluna, mida Ministero della Giustizia (justiitsministeerium, Itaalia) maksis 2023. aastal Ministero dell'economia e delle finanze (majandus- ja rahandusministeerium) kaudu.
- 10 [...] [H]ageja ei kasutanud 2023. aasta eest kogu aasta jooksul ja eelkõige puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud (1.8.2023–31.8.2023), mitte ühtegi perioodi tasuliseks puhkuseks, mis hõlmab sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalkaitsemakseid, rikkudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta artiklit 7 ning 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta, mis on lisatud nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Töandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, klauslit 4, kuna hageja töötas katkematult kogu 2023. aasta.
- 11 Tavakohtunike/-prokuröride (*magistrato ordinario*) brutotöötasu summa „palga“ kirje määratakse seadusega kindlaks 19. veebruari 1981. aasta seadusele nr 27 lisatud üldkohtute tabeli alusel, mis on asendatud 30. juuli 2007. aasta seadusele nr 111 lisatud tabeliga A, lisaks 27. mai 1959. aasta seaduses nr 324 (ja selle

hilisemad täiendused) ette nähtud täiendavale erihüvitisele ja 19. veebruari 1981. aasta seaduse nr 27 artiklis 3 ette nähtud erihüvitisele (nn kohtuhüvitis).

- 12 Neid summasid tuleb 23. detsembri 1998. aasta seaduse nr 448 artikli 24 kohaselt suurendada protsendimäärade võrra, mis on ette nähtud ministrite nõukogu esimehe dekreetides, mis on välja antud iga kolme aasta kohta ja käesolevas kohtuasjas asjakohases osas viimati ministrite nõukogu esimehe 6. augusti 2021. aasta dekreediga [...], viidates eelkõige tavakohtunikele/-prokuröridele (*magistrati ordinari*) (HH03 klass 0) kehtestatud miinimummääradele, mis on 2023. aastal ühe kuu eest 5 671,57 eurot igakuist maksustatavat brutosummat, millele tuleb lisada riigi kui tööandja poolt tasutud sotsiaalkindlustusmaksete osa (24,2%), kokku 7 044,09 eurot.
- 13 Hageja palub mõista kostjatelt välja kõnealuse summa, mida ta ei saanud, kuna ta ei võtnud puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud, tasulist põhipuhkust 2023. aasta eest.
- 14 Nagu on sedastatud Euroopa Liidu Kohtu 27. juuni 2024. aasta otsuses [kohtuasjas C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli), ECLI:EU:C:2024:554, punkt 37], tuleb direktiivi 2003/88 artiklit 7 ja raamkokkuleppe klauslit 4 tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis erinevalt sellest, mis on ette nähtud tavakohtunikele/-prokuröridele (*magistrato ordinario*), jätavad sarnases olukorras olevad aukohtunikud/-prokurörid (*magistrato onorario*) täielikult ilma õigusest saada hüvitist puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud (ning õigusest kohustuslikule sotsiaalkaitse- ja kindlustusskeemile, mis hõlmab tööõnnetusi ja kutsehaiguseid).
- 15 Tuleb täpsustada, et raamkokkuleppe klausli 4 punkt 1 keelab kohelda tähtajalise töölepinguga töötajaid töötingimuste osas vähem soodsalt kui sarnaseid tähtajatu töölepinguga töötajaid üksnes seetõttu, et nad töötavad tähtajalise lepingu alusel, välja arvatud juhul, kui erinevaks kohtlemiseks on objektiivsed põhjused [7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 32].
- 16 Esiteks tuleb märkida, et Euroopa Kohus on juba otsustanud, et raamkokkuleppe klausli 2 punktis 1 kasutatud mõistet „tähtajaline töötaja“ tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab niisugust piiratud ajaks ametisse nimetatud rahukohtunikku nagu hageja, kes oma ülesannete täitmise raames teeb tegelikku ja tulemuslikku tööd, mis ei ole üksnes puhtalt kõrval- ega lisategevus ja mille eest ta saab hüvitisi, mis kujutavad endast tasu [7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 30].
- 17 Seoses selles riigisiseses kohtus poolelioleva menetlusega nähtub esitatud dokumentidest vaieldamatult, et hageja kui aseaprokurör (*vice procuratore onorario*) on Itaalia kohtusüsteemi kuuluv „au“kohtunik/-prokurör (*magistrato onorario*), kes kuulub nii põhimõtteliselt kui ka esitatud dokumentides tõendatu põhjal raamkokkuleppe klausli 2 punktis 1 sätestatud mõiste „tähtajaline töötaja“

alla, kuna ta on rohkem kui kolmteist aastat teinud tegelikku ja tulemuslikku tööd, mis ei ole üksnes puhtalt kõrval- ega lisategevus, ja mille eest ta saab hüvitisi, mis kujutavad endast tasu, kuna ilmneb, et 2023. aastal pidas hageja 86 kohtuistungit ja sai kokku 44 866 eurot hüvitist, ilma et ta oleks kasutanud ühtegi tasulise puhkuse perioodi.

- 18 Teiseks, mis puudutab mõistet „töötingimused“ kõnealuse raamkokkuleppe klausli 4 tähenduses, siis on Euroopa Liidu Kohus juba otsustanud, et nende tingimuste hulka kuuluvad tingimused, mis on seotud puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud, niisuguse hüvitise maksmisega, nagu see, mis kehtib tavakohtunikele/-prokuröridele, ning et raamkokkuleppe klauslis 4 sätestatud „töötingimused“ hõlmavad õigust tasulisele põhipuhkusele [vt selle kohta 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 38, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli), ECLI:EU:C:2024:554, punkt 43].
- 19 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika järgi nõuab diskrimineerimiskeelu põhimõte, mille spetsiifiline väljendus raamkokkuleppe klausli 4 punkt 1 on, et võrreldavaid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui see on objektiivselt põhjendatud [16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Governo della Repubblica italiana (Itaalia rahukohtunike staatus), C-658/18, EU:C:2022:572, punkt 141, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli) ECLI:EU:C:2024:554, punkt 44].
- 20 Hindamaks, kas puudutatud isikud teevad sama või samalaadset tööd raamkokkuleppe tähenduses, tuleb vastavalt raamkokkuleppe klausli 3 punktile 2 ja klausli 4 punktile 1 välja selgitada, kas kõiki tegureid, nagu töö iseloomu, väljaõppe- ja töötingimusi arvesse võttes võib neid isikuid pidada võrreldavas olukorras olevaiks [16. juuli 2020. aasta kohtuotsus Governo della Repubblica italiana (Itaalia rahukohtunike staatus), C-658/18, EU:C:2022:572, punkt 143, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli) ECLI:EU:C:2024:554, punkt 37].
- 21 Käesoleval juhul ei õigusta erinevat kohtlemist kõnealuste kohtunike/prokuröride suhtes kohaldatavad erinevad õigus- ja majanduseeskirjad, nagu aukohtunike/-prokuröride ametisse nimetamise kord (avalike valikumenetlustega, mis põhinevad kvalifikatsioonil, mitte katsetel põhineva avaliku konkursiga), või nende töösuhte teoreetiline ajutine kestus (nelja-aastased ametikohad, mis sõltuvad kinnitamisest) või kohtuasjade liik, mida need kohtunikud võivad menetleda (kohtuasjad rahukohtus ja ühe kohtunikuga esimese astme kohtus) ja nende eripalk (üks või kaks hüvitist iga kohtuistungist eest palju kõrgema kuupalga asemel).

- 22 Seevastu nähtub esitatud dokumentidest, et aukohtunikel/-prokuröridel ja tavakohtunikel/-prokuröridel on samad kohustused ja vastutus ning neid kontrollitakse samamoodi, nagu nähtub eespool viidatud õigusnormide kogumist.
- 23 Lisaks ei vaielda selle üle, et aukohtunikud/-prokurörid tegelevad õigusemõistmisega, nagu nähtub nende kohtuistungite protokollidest, kus hageja osales, ning korraldustest, nagu prokuröri taotlus, volitused või kohtukutsed rahukohtus või esimese astme kohtus.
- 24 Kõiki nimetatud ülesandeid võib täita ka prokuratuuri määratud tavakohtunik/-prokurör (aseprokurör, abiprokurör või prokurör ise, nagu on ette nähtud kuningliku dekreeedi nr 12/1941 artiklis 72).
- 25 Analüüsitud esitatud faktidest ja dokumentidest ilmneb, et hageja on aukohtunik/-prokurör, kes on sarnases olukorras tavakohtunike/-prokuröridega [vt selle kohta 16. juuli 2020. aasta kohtuotsus *Governo della Repubblica italiana* (Itaalia rahukohtunike staatus), C-658/18, EU:C:2022:572, punkt 148 ja seal viidatud kohtupraktika, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus C-41/23, *Ministero della giustizia jt (Peigli)* ECLI:EU:C:2024:554, punkt 48].
- 26 Hageja kui aukohtuniku/-prokuröri ja tavakohtunike/-prokuröride erinev kohtlemine seisneb asjaolus, et võrreldes tavakohtunike/-prokuröridega, kes täidavad hageja ülesannetega võrreldavaid ülesandeid, on ta ilma jäetud igasugusest hüvitisest puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud; 2023. aastal pidi ta hüvitise saamiseks täitma õigusemõistmise ülesandeid ka kõnealusel puhkuste perioodil, mil kohtutegevus oli peatatud, sest kui ta ei oleks täitnud õigusemõistmise ülesandeid ega oleks teinud prokurörina tööd, ei oleks ta saanud mingit hüvitist.
- 27 Sisuliselt nähtub dokumentidest, et hagejal ei olnud võimalik kasutada ühtegi tasulist puhkuseperioodi ning sellega seotud sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalkaitsehüvitisi, mis on seotud sissemaksete tegemisega, 2023. aasta puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud, aga kui ta oleks olnud tavakohtunik/-prokurör, oleks tal olnud õigus tasulisele puhkuseperioodile.
- 28 Samamoodi nagu on alatatud menetluses dokumentaalselt tõendatud, et hageja on tavakohtunike/-prokuröridega võrreldavas olukorras, on tõendatud, et puuduvad objektiivsed põhjused, mis õigustaksid niisugust erinevat kohtlemist.
- 29 Selles osas peab väljakujunenud Euroopa kohtupraktika kohaselt olema tuvastatud erinev kohtlemine põhjendatud täpsete ja konkreetsete asjaoludega, mis eristavad asjaomast töötingimust konkreetsetes kontekstis, milles see esineb, ning objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, et teha kindlaks, kas ebavõrdne kohtlemine vastab tegelikule vajadusele, on taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ja selleks vajalik.
- 30 Euroopa Liidu Kohtu praktikast nähtub aga, et Itaalia seadusandja taotletavaid eesmärke, milleks on aukohtuniku/-prokuröri ja tavakohtuniku/-prokuröri

töösuhete erinevuste peegeldamine, ei saa käsitada „objektiivse põhjusena“ raamkokkuleppe klausli 4 punktide 1 ja/või 4 tähenduses, kuna need ei vasta tegelikule vajadusele, ei ole taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad ega selleks vajalikud.

- 31 Euroopa Liidu Kohus on juba leidnud, et aukohtunike/-prokuröride ja tavakohtunike/-prokuröride erinevad töölevõtmise menetlused ja eelkõige eriline tähtsus, mida riigisisises õiguskorras ja konkreetselt Itaalia põhiseaduse artikli 106 lõikes 1 omistatakse spetsiaalselt tavakohtunike/-prokuröride töölevõtmiseks mõeldud konkursile, näivad osutavat nende ülesannete erilisele, mille täitmise eest vastutavad tavakohtunikud/-prokurörid, ja nende ülesannete täitmiseks nõutava kvalifikatsiooni erinevale tasemele [vt analoogia alusel 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punktid 45 ja 46, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli) ECLI:EU:C:2024:554, punkt 52].
- 32 Kui on olemas esialgne konkurss, mis on spetsiaalselt mõeldud tavakohtunike/-prokuröride töölevõtmiseks ja mida aukohtunike/-prokuröride ametisse nimetamisel ei kasutata, võimaldab see selles olukorras välistada, et viimastel on kõik tavakohtunike/-prokuröride õigused [vt analoogia alusel 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 47].
- 33 Kuigi teatavaid erinevusi kohtlemises saab põhjendada nõutud kvalifikatsioonide erinevuse ja tavakohtunike/-prokuröride täidetavate ülesannete iseloomuga, ei saa raamkokkuleppe klausli 4 alusel olla lubatud see, et aukohtunike/-prokuröride jaoks välistatakse täielikult õigus puhkusele ning mis tahes kujul sotsiaalkaitse ja -kindlustus [vt analoogia alusel 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 53, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli) ECLI:EU:C:2024:554, punkt 54].
- 34 Mis puudutab eelkõige õigust puhkusele, [...] on direktiivi 2003/88 artikli 7 lõikes 1 sätestatud: „Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada iga töötaja õigus vähemalt neljanädalasele tasulisele põhipuhkusele“.
- 35 Peale selle tuleneb direktiivi 2003/88 sõnastusest ja Euroopa Kohtu praktikast, et kuigi liikmesriigid võivad kindlaks määrata tasustatud põhipuhkuse saamise õiguse kasutamise ja rakendamise tingimused, ei tohi nad siiski kehtestada selle, otseselt direktiivist tuleneva õiguse tekkimise suhtes mingisuguseid tingimusi [7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus), C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika, 27. juuni 2024. aasta kohtuotsus C-41/23, Ministero della giustizia jt (Peigli) ECLI:EU:C:2024:554, punkt 56].

- 36 Mis puudutab hageja nõuet, siis on raamkokkuleppe klausli 4 punkti 2 kohaselt dokumentaalselt tõendatud, et 2023. aastal ei saanud hageja mingit hüvitist tasulise puhkuse eest, kuna puhkuste perioodil augustis, mil kohtutegevus on peatatud, makstud hüvitised on seotud osalemisega vahistamise kinnitamise kohtuistungitel ja samaaegsetes lihtsustatud menetlustes, ning kontoris viibimisega nende aktide koostamiseks, mis on talle delegeeritud, see tähendab õigusemõistmise teenuse katkematu täitmisega.
- 37 Seda arvestades ei nähtu viidatud sätetest ja esitatud dokumentidest, et Euroopa Liidu Kohtu 27. juuni 2024. aasta kohtuotsuse punktis 49 nimetatud erinev kohtlemine vastaks tegelikule vajadusele ning oleks taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ja vajalik.
- 38 Sellest järeldeb, et ilmselgelt on rikutud direktiivi 2003/88 artiklit 7 ja raamkokkuleppe klauslit 4, mida tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisese õigusnormid, mis erinevalt tavakohtunikele/-prokuröridele ette nähtud korrast välistavad võrreldavas olukorras olevate aukohtunike/-prokuröride kõik õigused hüvitisele puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud, ning sotsiaalkindlustusele ja -kaitsele.
- 39 Sellest tuleneb, et on dokumentaalselt tõendatud, et nende liidu õiguse sätete ülevõtmata jätmise tõttu tekkis hagejale kahju, mis võrdub sellega, et ta ei saanud puhkuseperioodil seadusega ette nähtud töötasu, kuna ta töötas kogu augustikuu ega saanud tasulist puhkust kasutada.
- 40 Hageja esitas aga 27. mail 2024 taotluse osaleda justiitsministri 15. mai 2024. aasta dekreediga algatatud hindamismenetluses ja sooritas 24. oktoobril 2024 hindamistesti positiivse tulemusega, nagu nähtub hindamiskomisjoni aruandest, nii et ta saavutas autenistuses „stabiliseerimise“ kuni 70. eluaastani, kuid see asjaolu kujutab endast kohustuslikku loobumist õigusest, millele ta soovib maksekäsu taotlusega tugineda, võttes aluseks 30. detsembri 2021. aasta seaduse nr 234 artikli 1 lõike 629, mis asendas täielikult 13. juuli 2017. aasta seadusandliku dekreediga nr 116 artiklit 29.
- 41 Sellest järeldeb, et maksekäsu taotlus eespool nimetatud summa maksmiseks tuleb jätta rahuldamata, kuna tegemist on *ex lege* loobumisega õigusest, millele hageja soovib käesolevas menetluses tugineda, kuna artikli 29 lõikes 5 on sätestatud: „[...] Lõikes 3 nimetatud hindamismenetlustes osalemise taotlus toob kaasa loobumise igasugustest hilisematest mis tahes liiki nõuetest, mis on seotud varasema autenistussuhtega, välja arvatud õigusest lõikes 2 nimetatud hüvitisele juhul, kui teda uuesti ametisse ei kinnitata [...]“.

4. Riigisisese õiguse ja liidu õiguse asjakohased sätted

Käesolevas kohtuasjas on asjakohased järgmised riigisisese õiguse sätted:

- Itaalia Vabariigi põhiseaduse artikkel 117

„Riik ja maakonnad teostavad seadusandlikku võimu kooskõlas põhiseaduse ning ühenduse õigusest ja rahvusvahelistest kohustustest tulenevate piirangutega“.

- Tsiviilseadustiku (codice civile) artikkel 2043 (Õigusvastase kahju hüvitamine)

„Iga tahtlik või hooletu tegevus, mis põhjustab teistele õigusvastast kahju, kohustab teo toime pannud isikut kahju hüvitama“.

- Tsiviilmenetluse seadustiku (codice di procedura civile) artikkel 633 (Vastuvõetavuse tingimused)

„1. Sellise isiku taotlusel, kes on likviidse rahasumma või asendatavate esemete kindlaksmääratud koguse võlausaldaja, või isiku taotlusel, kellel on õigus kindlaksmääratud vallasasja üleandmisele, annab pädev kohus välja maksekorralduse või kättetoimetamiskorralduse:

1) kui nõuet tõendatakse kirjalikult;

2) kui nõue on seotud tasuga advokaadi, prokuröri, kohtusekretäri, kohtutäituri või muu kohtumenetluse käigus töötanud isiku õigus- või kohtuväliste teenuste eest või kulude hüvitamisega;

3) kui nõue on seotud tasude, õiguste või hüvitistega, mida notaritel on õigus saada oma kutseseaduse alusel, või mida on õigus saada teistel vaba elukutse või kunsti esindajatel, kelle suhtes on kehtestatud seadusega heaks kiidetud tariif.

2. [...]“.

- 13. juuli 2017. aasta seadusandliku dekreeedi nr 116 (decreto legislativo del 13 luglio 2017, n. 116) artikkel 29, mis asendati 30. detsembri 2021. aasta seaduse nr 234 (Teenistuses olevate aukohtunike/-prokuröride kvoodi ammendumine) (legge del 30 dicembre 2021, n. 234, Contingente ad esaurimento dei magistrati onorari in servizio) artikli 1 lõikega 629:

„1. Käesoleva dekreeedi jõustumiskuupäeval teenistuses oleva aukohtuniku/-prokuröri (*magistrato onorario*) võib tema taotlusel uuesti ametisse kinnitada, kuni ta on saanud 70-aastaseks.

2. Käesoleva dekreeedi jõustumise kuupäeval teenistuses oleval aukohtunikul/-prokuröril (*magistrato onorario*), keda ei saa uuesti ametisse kinnitada kas sellepärast, et ta ei ole esitanud taotlust või et ta ei ole läbinud lõike 3 kohast atesteerimismenetlust, on – ilma et see piiraks keeldumisvõimalust – õigus hüvitisele, mille suurus on iga teenistusaasta eest, mille jooksul ta on olnud istungitega hõivatud vähemalt 80 päeva, 2500 eurot enne maksude kinnipidamist ja iga teenistusaasta eest, mille vältel ta on olnud istungitega hõivatud alla 80 päeva, 1500 eurot enne

maksude kinnipidamist; igal juhul ühe inimese kohta kokku kuni 50 000 eurot enne maksude kinnipidamist. Varasema perioodi eest tasumisele kuuluva hüvitise arvutamisel võrdsustatakse üle 6-kuune teenistusperiood ühe aastaga. Hüvitise saamine toob kaasa loobumise igasugustest edasistest nõuetest seoses varasemate auteenistussuhetega.

3. Lõikes 1 sätestatud ametisse kinnitamiseks korraldab Consiglio superiore della magistratura (Itaalia kõrgem kohtute haldamise nõukoda) oma otsusega kolm eraldi hindamismenetlust, mis toimuvad igal aastal kolmeaastaselt ajavahemikul 2022–2024. Need puudutavad teenistuses olevaid aukohtunikke/-prokuröre (*magistrati onorari*), kellel on vastavalt käesoleva dekree di jõustumise kuupäeval täitunud:

- a) rohkem kui 16 teenistusaastat;
- b) 12–16 teenistusaastat;
- c) vähem kui 12 teenistusaastat.

4. Lõikes 3 nimetatud hindamismenetlus hõlmab maksimaalselt 30-minutilist suulist vestlust, milles käsitletakse praktilist kaasust tsiviil- ja karistusõiguse materiaalõiguslike ja menetlusõiguslike normide kohta, valdkonna alusel, milles kandidaadid täitsid eksklusiivselt või peamiselt aukohtuniku ülesandeid. Hindamismenetlused viiakse läbi kohturingkondade alusel. Hindamiskomisjon koosneb esimese astme kohtu presidendist või tema esindajast, kohtunõukogu määratud kohtunikust/prokurörist (*magistrato*), kes on edukalt läbinud vähemalt teise kutsealase atesteerimise, ja advokatuuri määratud advokaadist, kes on kantud advokaatide eriregistrisse kõrgema astme kohtutes. [...] [Üksikasjalikud organisatsioonilised sätted, mis ei ole eelotsusetaotluse seisukohast asjakohased]

5. Lõikes 3 nimetatud hindamismenetlustes osalemise taotlus toob kaasa loobumise igasugustest hilisematest mis tahes liiki nõuetest, mis on seotud varasema auteenistussuhetega, välja arvatud õigusest lõikes 2 nimetatud hüvitisele juhul, kui teda uuesti ametisse ei kinnitata.

6. Ametisse kinnitatud aukohtunikud/-prokurörid (*magistrati onorari*) võivad 30 päeva jooksul alates lõikes 3 sätestatud hindamismenetluse tulemuste teatavaks tegemisest valida aukohtuniku/-prokuröri ülesannete eksklusiivse korra. Sel juhul makstakse ametisse kinnitatud aukohtunikele/-prokuröridele tasu, mis arvutatakse palga ja kolmeteistkümnenda kuupalga alusel, mida makstakse 31. detsembri 2021. aasta seisuga III piirkonna kohtu haldustöötajatele palgaastmetel F3, F2 ja F1, mis määratakse kindlaks vastavalt lõikes 2 osutatud teenistusaastate arvule, tulenevalt valdkonna töötajate või põhiülesannetes töötavate töötajate riikliku kollektiivlepingu kohaldamisest, välja arvatud nendele kategooriatele riiklike kollektiivlepingutega pärast kolmeaastast

ajavahemikku 2019–2021 ette nähtud palgatõusud. Lisaks makstakse kohtuhüvitist summas, mis võrdub kohtute haldustöötajatele eelmisel perioodil ette nähtud hüvitise kahekordse suurusega ning puudub õigus täiendavatele palgakirjetele, mis on seotud ületunnitööga või palgakirjetele detsentraliseeritud fondile eraldatud vahenditest. Käesolevas lõikes osutatud rahalisi tasusid ei tohi kombineerida pensionist ja füüsilisest isikust ettevõtjana töötamisest ja palgatööst saadava tuluga. Käesoleva dekreeedi artikli 1 lõiget 3 ei kohaldata aukohtunikeks/-prokurörideks kinnitatud liikmete suhtes, kes valivad üksnes autenistuskohustuste täitmise eksklusiivse korra, ning kohaldatakse 30. jaanuari 1941. aasta kuninglikus dekreedis nr 12 nimetatud kohtusüsteemi eeskirjade artiklit 16.

7. Ametisse kinnitatud aukohtunikele/-prokuröridele (*magistrati onorari*), kes ei kasuta lõikes 6 sätestatud valikut, makstakse tasu, mis arvutatakse palga ja kolmeteistkümnenda kuupalga alusel, mida makstakse 31. detsembri 2021. aasta seisuga III piirkonna kohtu haldustöötajatele palgaastmetel F3, F2 ja F1, mis määratakse kindlaks vastavalt lõikes 2 osutatud teenistusaastate arvule, tulenevalt lõikes 6 viidatud töövaldkonna riikliku kollektiivlepingu kohaldamisest, välja arvatud nendele kategooriatele riiklike kollektiivlepingutega pärast kolmeaastast ajavahemikku 2019–2021 ette nähtud palgatõusud. Lisaks makstakse kohtuhüvitist summas, mis võrdub kohtute haldustöötajatele eelmisel perioodil ette nähtud hüvitise suurusega ning puudub õigus täiendavatele palgakirjetele, mis on seotud ületunnitööga või palgakirjetele detsentraliseeritud fondile eraldatud vahenditest. Käesoleva dekreeedi artikli 1 lõike 3 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* üksnes ametikohustuste täitmise suhtes nii, et tagatakse, et samal ajal saab tegeleda muude tööde või kutsetegevustega.

8. Aukohtunikel/-prokuröridel (*magistrati onorari*) on õigus toidutalongidele osas, mis on ette nähtud kohtute haldustöötajatele, iga kohtuistungi eest, mille kestus on rohkem kui kuus tundi, mis tuleneb kohtu presidendi konkreetsest kinnitusest.

9. Käesoleva dekreeedi jõustumise kuupäeval teenistuses olevate aukohtunike/-prokuröride (*magistrati onorari*) teenistus lõpeb, kui nad ei esita lõikes 3 sätestatud hindamismenetluses osalemise taotlust“.

Käesolevas kohtuasjas on asjakohased järgmised liidu õiguse sätted:

- Euroopa Liidu lepingu artikkel 4

„1. Vastavalt artiklile 5 kuulub pädevus, mida aluslepingutega ei ole liidule antud, liikmesriikidele.

2. Liit austab liikmesriikide võrdsust aluslepingute ees ning nende rahvuslikku identiteeti, mis on omane nende poliitilistele ja põhiseaduslikele põhistruktuuridele, sealhulgas piirkondlikule ja kohalikule omavalitsusele.

Liit austab riigi põhifunktsioone, sealhulgas riigi territoriaalse terviklikkuse tagamist, avaliku korra säilitamist ja riigi julgeoleku kaitsmist. Eelkõige riigi julgeolek jääb iga liikmesriigi ainuvastutusse.

3. Kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega abistavad liit ja liikmesriigid täielikus vastastikus austuses üksteist aluslepingutest tulenevate ülesannete täitmisel.

Liikmesriigid kasutavad kõiki asjakohaseid üld- või erimeetmeid, et tagada aluslepingutest või liidu institutsioonide õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmine.

Liikmesriigid aitavad kaasa liidu ülesannete täitmisele ja hoiduvad kõigist meetmetest, mis võiksid ohustada liidu eesmärkide saavutamist“.

- Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 17

„Õigus omandile“

1. Igaühel on õigus vallata, kasutada, käsutada ja parandada oma seaduslikul teel saadud omandit. Kelleltki ei tohi tema omandit ära võtta muidu kui üldistes huvides ja seaduses ettenähtud juhtudel ja tingimustel ning õigeaegse ja õiglase hüvituse eest. Omandi kasutamist võib reguleerida seadusega niivõrd, kui see on vajalik üldistes huvides.

2. Intellektuaalomandit kaitstakse“.

- Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47

„Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele“

Igaühel, kelle liidu õigusega tagatud õigusi või vabadusi rikutakse, on selles artiklis kehtestatud tingimuste kohaselt õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.

Igaühel on õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus seaduse alusel moodustatud kohtus. Igaühel peab olema võimalus saada nõu ja kaitset ning olla esindatud.

Isikule, kellel puuduvad piisavad vahendid, antakse tasuta õigusabi sellises ulatuses, mis tagab talle võimaluse kohtusse pöörduda“.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta artikkel 7

„Põhipuhkus“

1. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada iga töötaja õigus vähemalt neljanädalasele tasulisele põhipuhkusele vastavalt niisuguse

puhkuse õiguse ja andmise tingimustele, mis on ette nähtud siseriiklike õigusaktide ja/või tavadega.

2. Minimaalset tasulist põhipuhkust ei või asendada hüvitisega, välja arvatud töösuhete lõpetamise korral“.

- 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkulepe tähtajalise töö kohta, mis on lisatud nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, klausel 4

„4. Eriliste töötingimustega seotud teenistusaega käsitlevad nõuded on tähtajaliste töötajate ja alatiste töötajate jaoks ühesugused, välja arvatud juhul, kui eri pikkusega teenistusaega käsitlevatel nõuetel on objektiivsed põhjused“.

5. Põhjused, millest tulenevalt eelotsusetaotluse esitanud kohus esitab küsimuse liidu õiguse tõlgendamise kohta

1. Dokumentidest nähtuva teabe põhjal puudutab küsimus seda, mil määral on kahe rühma (aukohtunikud/-prokurörid kui tähtajalised töötajad ja tavakohtunikud/-prokurörid kui võrreldavad alatised töötajad) ebavõrdne kohtlemine põhjendatud. Diskrimineerimiskeelu põhimõtte ei piirdu aga nõudega, et sarnaseid olukordi ei või käsitleda erinevana ja erinevaid olukordi ei või käsitleda võrdsena, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud, sest erinev kohtlemine peab olema proportsionaalne kõnealuse kohtlemisega taotletava eesmärgiga. Nii on Euroopa Kohus juba leidnud, et rahukohtunike jaoks täielikult õiguse puhkusele ning mis tahes kujul sotsiaalkaitse ja -kindlustuse välistamine ei saa olla lubatud, nõudamata, et need õigused antaks tavakohtunike/-prokuröridega samas ulatuses [7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus) (C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 53)].
2. Harta artikkel 17, milles on sätestatud õigus omandile, ja artikkel 47, osas, milles selle lõige 1 kaitseb õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, on põhimõtteliselt asjakohased, kuna Itaalia õigusnormid, mis käsitlevad käesolevas kohtuasjas kõne all olevatest nõuetest loobumist, võivad mõjutada varasemaid õigusi ja nende rakendamist.
3. Seevastu ei ole selge, kas direktiivi 2003/88/EÜ artikliga 7, raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 4 punktiga 1 ja tõhususe põhimõttega on vastuolus loobumine teatavatest nõuetest, mis on Itaalia õiguses aukohtunikele/-prokuröridele ette nähtud, tulenevalt nende põhjendamatust ebasoodsamast kohtlemisest võrreldes

tavakohtunike/-prokuröridega, juhul kui esitatakse taotlus osaleda hindamismenetluses, mille eesmärk on tähtajatu töösuhe.

4. Käesolevas kohtuasjas esitab hageja teatavad nõuded, kuna ta ei saanud prokuratuuris tähtajaliselt töötava aukohtunikuna/-prokurörina 2023. aastal tasulist põhipuhkust ning talle ei makstud vastavaid sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalkaitsetoetusi, erinevalt uurimisülesandeid täitvast tavakohtunikust/-prokurörist, ning seega saab tema arvates tuvastada diskrimineerimise, mis on vastuolus direktiivi 2003/88/EÜ artikliga 7 ja raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 4 punktiga 1.
5. Direktiivi 2003/88/EÜ artikli 7 kohaselt on igal töötajal õigus vähemalt neljanädalasele tasulisele põhipuhkusele aastas ning põhipuhkust ei asendata arvestusliku hüvitisega, välja arvatud töösuhte lõpetamise korral.
6. Raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 4 lõikes 1 on sätestatud, et töötingimuste osas ei tohi tähtajalisi töötajaid kohelda vähem soodsalt kui võrreldavaid alatisi töötajaid üksnes asjaolu tõttu, et neil on tähtajaline tööleping või töösuhe, välja arvatud juhul, kui selleks on objektiivsed põhjused.
7. Punktides 5 ja 6 viidatud sätted omavad vahetut õigusmõju ja neile võib seega tugineda liikmesriigi (st põhikohtuasja kostjate) kui tööandja vastu [15. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Impact (C-268/06, EU:C:2008:223, punktid 60–68)].
8. Nende hulka kuuluvad töötingimused, sealhulgas töötasu (ka juhul, kui neid nimetatakse erinevalt, nagu hüvitis) ja sissemaksed, töösuhtest sõltuvad pensionid [15. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Impact (C-268/06, EU:C:2008:223, punkt 134)].
9. Kui ilma objektiivse põhjuseta välistatakse täielikult tähtajalise töölepinguga töötajate õigus kasutada tasulist põhipuhkust või neid koheldakse sotsiaalkindlustuse ja -kaitse valdkonnas võrreldavatest alatistest töötajatest ebasoodsamalt, võivad direktiivi 2003/88/EÜ artikkel artikkel 7 ja raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 4 punkt 1 seega olla aluseks nõudele, mille eesmärk on anda tähtajalisele töötajale teatavad töötasu koostisosad, mis on riigisisese õiguses ette nähtud üksnes alatistele töötajatele [13. septembri 2007. aasta kohtuotsus Del Cerro Alonso (C-307/05, EU:C:2007:509, punktid 47 ja 48) ja 22. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Gavieiro Gavieiro ja Iglesias Torres (C-444/09 ja C-456/09, EU:C:2010:819, punkt 50)].
10. Prokuratuuris tähtajaliselt töötavad aukohtunikud/-prokurörid võivad esitada niisuguse nõude nende sätete ja riigisisese õiguse alusel, kuid vaatamata sellele, et niisugused nõuded on olemas, kehtivad nendele

kohtus tuginemisele eespool nimetatud piirangud, s.o artikkel 29, mis muudab nende täitmise võimatuks.

11. Kuigi liidu õigus ei sisalda sätteid kõnealuste nõuete täitmise kohta, mistõttu on liikmesriikidel selles osas teatav otsustusvabadus, peavad olema kohaldatavad võrdväärsuse ja tõhususe põhimõte, millest tulenevalt liikmesriikide, käesoleval juhul Itaalia õigus ei tohi muuta liidu õiguskorraga antud õiguste kasutamist praktiliselt võimatuks või ülemäära raskeks (tõhususe põhimõte) [16. detsembri 1976. aasta kohtuotsus Rewe-Zentralfinanz ja Rewe-Zentral (33/76, EU:C:1976:188, punkt 5) ning 15. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Impact (C-268/06, EU:C:2008:223, punktid 44 ja 46)].
12. Seadusandliku dekreeedi nr 116 artikli 29 lõige 5 ei muuda täiesti võimatuks direktiivi 2003/88/EÜ artikli 7 ja raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 4 punkti 1 kohase võimaliku õiguse kasutamist, kuna juhul, kui asjaomased isikud ei esita auteenistuse lõppemise hetkel taotlust hindamismenetluses osalemiseks ega võta vastu kindlasummalist hüvitist artikli 29 lõike 2 esimese lause alusel, ei ole artikli 29 lõikes 5 või artikli 29 lõike 2 kolmandas lauses ette nähtud loobumissätetega vastuolus hagi, millega esitatakse lisanõudeid direktiivi 2003/88/EÜ artikli 7 ja klausli 4 punkti 1 tähenduses.
13. Juhul kui aukohtunikud/-prokurörid ei osale hindamismenetluses ja piirduvad kindlasummalise hüvitise vastuvõtmisega seadusandliku dekreeedi nr 116 artikli 29 lõike 2 esimese lause alusel, ei näi ka kolmandas lauses ette nähtud loobumissäte probleeme tekitavat, sest sellisel juhul loobuvad huvitatud isikud, kes on kutselised juristid, vabatahtlikult õigusest esitada võimalikke ulatuslikumaid nõudeid.
14. Riigisisestest andmetest ilmneb, et peaaegu kõik hindamismenetluses osalenud aukohtunikud/-prokurörid, sealhulgas hageja, on seni oma ülesannetes uuesti ametisse kinnitatud.
15. Seega ei saanud ta ühtegi kindlasummalist hüvitist seadusandliku dekreeedi nr 116 artikli 29 lõike 2 esimese lause tähenduses ja selle tagajärjel loobus ta hindamismenetluses osaledes artikli 29 lõike 5 alusel sisuliselt täielikult kõigist edasistest nõuetest, mis tulenevad tema varasemast auteenistusest.
16. Tõlgendamiskahtlus, mis eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib, seisneb selles, kas selline liidu õigusel põhinevatest nõuetest, eelkõige direktiivi 2003/88/EÜ artiklil 7 ja raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klauslil 4 põhinevatest nõuetest sundkorras loobumine on kooskõlas tõhususe põhimõttega, kuigi niisugused uuesti ametisse kinnitatud kandidaadid nagu hageja ei saa mitte mingit piisavat hüvitist.

17. Kandidaadid, kes on oma ülesannetes uuesti ametisse kinnitatud, ja käesoleval juhul hageja saavad märkimisväärsed eelised, kuna nad võivad tulevikus jätkata oma tegevust kindlaksmääratud tasu eest, eelkõige kuni 70-aastaseks saamiseni, see tähendab tegelikult tähtajatult, kuid need töötingimused kujutavad endast üksnes tasu nende tulevase tegevuse eest kohtusüsteemis.
18. Itaalia õigusaktide ettevalmistavate materjalide ja sarnastes kohtuasjades sedastatu põhjal väidavad kostjad, et piisav hüvitis seisneks asjaolus, et äsja ametisse nimetatud aukohtunikud/-prokurörid ei saa kasutada töötingimusi, mis kehtivad uuesti ametisse kinnitatud kandidaatide suhtes, kelle puhul kuni 70. eluaastani teenistusse jätmine oleks hüvitis varasema töö eest, mida tehti ebakindlas olukorras.
19. Käesoleva kohtuasja dokumentidest aga nähtub, et hageja tõendab usutavalt, et tulevane töötasu ei kujuta endast piisvat hüvitist, eelkõige seoses 2023. aasta eest tasulise põhipuhkuse tasu ning sellest tulenevate sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalkaitsehüvitiste maksmata jätmisega, kuna ta ei saa selle ameti ülejäänud kestuse perioodil mitte mingit hüvitist varasema kasutamata jäänud puhkuse eest ning tal ei teki õigust vanaduspensionile, mille tagajärjel ta ei saa enam hüvitist talle varem tekitatud ebasoodsate olukordade eest.
20. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et on kindel, et uuesti ametisse kinnitatud kandidaatide, sealhulgas hageja teenistustingimused nende ametikohustuste täitmisel ei sisalda mitte mingit piisavat hüvitist selle eest, et nad on kohustatud loobuma niisugustest liidu õigusest tulenevatest lisanõuetest, mille aluseks on nende varasem tegevus.
21. Tõlgenduslik kahtlus varasematest nõuetest automaatselt loobumise suhtes on olemas ka siis, kui analüüsida kohtupraktikat, mis käsitleb õigust hüvitisele tähtajalist tööd käsitleva raamkokkuleppe klausli 5 rikkumise eest.
22. Raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta klausli 5 kohaselt kehtestavad liikmesriigid meetmed järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamise võimaliku kuritarvitamise vältimiseks.
23. Niisuguste kuritarvitamiste juhtude puhul peavad nad seega võtma vastu meetmed, kusjuures need meetmed ei pea olema mitte üksnes proportsionaalsed, vaid ka piisavalt tõhusad ja hoiatava mõjuga, et tagada raamkokkuleppe rakendamiseks vastu võetud normide täielik toime [4. juuli 2006. aasta kohtuotsus Adeneler jt (C-212/04, EU:C:2006:443, punkt 94); 23. aprilli 2009. aasta kohtuotsus Angelidaki jt (C-378/07–C-380/07, EU:C:2009:250, punkt 158); 26. novembri 2014. aasta kohtuotsus Mascolo jt (C-22/13, C-61/13–

C-63/13 ja C-418/13, EU:C:2014:2401, punkt 77) ning 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus Ministero della Giustizia jt (Itaalia rahukohtunike staatus) (C-236/20, EU:C:2022:263, punkt 61)].

24. Sellega seoses on Euroopa Kohus haridusvaldkonna kohta märkinud, et pärast tähtajalise töösuhte seaduses ette nähtud muutmist tähtajatuks töösuhteks ei ole vaja täiendavaid karistusi tähtajaliste töösuhete kuritarvitamise eest [8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti (C-494/17, EU:C:2019:387, punktid 36, 37 ja 40)].
25. Sellisel juhul ei oleks eelkõige vaja maksta asjaomastele isikutele lisaks rahalist hüvitist [8. mai 2019. aasta kohtuotsus Rossato ja Conservatorio di Musica F.A. Bonporti (C-494/17, EU:C:2019:387, punktid 41–43)].
26. Seda kohtupraktikat ei saa käesolevale kohtuasjale üle kanda, kuna direktiivi 2003/88/EÜ artiklis 7 ja tähtajalist tööd käsitleva raamkokkuleppe klausli 4 lõikes 1 nimetatud nõuded on laadilt täiesti erinevad klauslis 5 ette nähtud õigusest hüvitisele.
27. Direktiivi 2003/88/EÜ artiklis 7 sätestatud nõuded põhinevad kohustuslikul kohustusel tunnustada tasustatud põhipuhkuste ajavahemikku iga töötatud aasta kohta, ilma et oleks lubatud teha vahet tähtajalistel ja alatistel töötajatel.
28. Tähtajalist tööd käsitleva raamkokkuleppe klausli 4 punkti 1 kohased nõuded rajanevad diskrimineerimise keelul ja nende ulatuse määrab seega diskrimineeritud ja privileegitud rühma konkreetne võrdlus.
29. Kumbki esitatud väide ei olnud haridussektorit käsitleva eespool viidatud kohtupraktika ese.
30. Nii direktiivi 2003/88/EÜ artiklit 7 kui ka tähtajalist tööd käsitleva raamkokkuleppe klausli 4 lõiget 1 võib ka vahetult kohaldada [15. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Impact (C-268/06, EU:C:2008:223, punktid 60–68)], samas kui klausli 5 punkti 1 puhul see nii ei ole [15. aprilli 2008. aasta kohtuotsus Impact (C-268/06, EU:C:2008:223, punktid 70–80)].
31. Seega ei väljendu tõlgendamiskahtlus iseenesest seadusandliku dekreeidi nr 116 artiklis 29 ette nähtud kombinatsioonis töösuhte muutmisest ja õigusest hüvitisele töösuhte muutmata jätmise korral, st selles, kas tegemist on tõhusa ja piisava meetmega, et karistada aukohtunike/-prokuröride tähtajaliste töösuhete kuritarvitusliku kasutamise eest tähtajalist tööd käsitleva raamkokkuleppe klausli 5 kohaselt.

32. Tõlgendamiskahtlus puudutab võimalust, et sellised õigusnormid nagu artikli 29 lõige 5 õigustavad tingimata direktiivi 2003/88/EÜ artiklil 7 ja klausli 4 punktil 1 põhinevate nõuete, mis on seotud varasema tegevusega, täielikku välistamist.
33. Sellest seisukohast ei ole tõlgendamiskahtlust veel üheski Euroopa Kohtu otsuses lahendatud, kuna 12. septembri 2024. aasta otsusega kohtuasjas C-548/22 tunnistati sarnane eelotsusetaotlus menetluslikel põhjustel vastuvõetamatuks, samas kui Euroopa Kohus ei ole kohtuasjades C-748/22, C-163/23 ja C-253/24 veel otsust teinud.

6. Eelotsuse küsimused ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu seisukoht

Eelotsuse küsimused

Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/88/EÜ tööaja korralduse teatavate aspektide kohta artiklit 7 ja 18. märtsil 1999 sõlmitud raamkokkuleppe tähtajalise töö kohta, mis on lisatud nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, klauslit 4

tuleb tõlgendada nii, et

nendega on vastuolus õigusnormid, mis kohustavad auprokuröri (*magistrato onorario requirente*) loobuma direktiivi 2003/88/EÜ artiklil 7 ja klausli 4 punkti 1 tähenduses nõuetest, mis tulenevad varasemast tegevusest selles ametis, ja eelkõige hüvitise saamisest puhkuste perioodil, mil kohtutegevus on peatatud, ning kohustuslikust sotsiaalkaitsest ja -kindlustusest tööõnnetuste ja kutsehaiguste vastu, et osaleda hindamismenetluses, mis võimaldab tal tulevikus niisuguseid ülesandeid alaliselt täita kuni 70-aastaseks saamiseni ja saada kindlasummalist tasu, kui tulevased töötingimused ei too lisaks järgneva töö eest makstavale tasule kaasa piisavat hüvitist nõuete eest, millest tuli loobuda?

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu seisukoht

Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates tuleb küsimusele vastata jaatavalt, sest Euroopa Liidu lepingu, Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja viidatud direktiivide sätteid ei tohiks võimaldada liikmesriigil võtta vastu riigisiseseid õigusnorme, millega hoitakse kõrvale liidu õiguse ülevõtmise kohustusest ja jäetakse kodanikud ilma kaitsest, mis on tagatud sama liidu õigusega, isegi kui seda tehakse nendest direktiividest ühe formaalse ülevõtmise ettekäändel, ning lisaks hilisema tegevuse eest makstavale tasule puudub ka mis tahes piisav hüvitis nõuete eest, millest tuli loobuda.

Eelotsusetaotluses liikmesriik eelkõige:

- kas kohustab hagejat, see tähendab osalise tööajaga töötajast aukohtunikku/-prokuröri (*magistrato onorario*) loobuma kõigist nõuetest, mis on seotud tema õigusega Euroopa direktiivide ülevõtmisele ja tema põhiõiguste tagatud kaitsega, kuna ta osales stabiliseerimismenetluses ja läbis selle edukalt, nägemata ette piisavat hüvitist nõuete eest, millest ta pidi loobuma,
- või see näeb – ainsa võimalusena seaduse alusel selle loobumise kohaldamata jätmiseks – ette tööülesannete täitmise viivitamatu lõpetamise, ilma et aukohtunikul/-prokuröril (*magistrato onorario*) oleks võimalik kasutada mis tahes tõhusaid hoiatavaid meetmeid, et takistada oma ametikoha uuendamist rohkem kui 36 kuuks.

7. Eelotsusetaotluse esitamise viis ja lisad.

[...] [Menetlusklauslid]

8. Põhikohtuasja peatamine.

[...] [Menetlusklauslid]

[...] 9. detsember 2024.

Eelotsusetaotluse esitanud kohtuniku allkiri

Giudice di pace (rahukohtunik)

[...] [Kohtuniku nimi]